

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить на цілий рік 10 зр. — кр. на чверть року 2 „ 50 „ місячно 1 „ — „ для заграниці 20 рублів або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горювіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділь і рурських свят о год. 5. по пол.
Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)
Оголошення приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

В справі ревізії катастру ґрунтового.

Вже з самого початку, коли я забрав ся писати мої розвідки про катастер ґрунтовий на Буковині, уважав я за річ дуже важну і цікаву, порівняти податок, який оплачують тепер поодинокі повіти, з тою сумою податку, яку оплачували буковинські повіти перед регуляцією катастру ґрунтового, т. зн. перед р. 1880-им і приглянути ся ближше тому, оскільки ті суми різнять ся одна від другої, оскільки в оподаткованню повітів зайшла по регуляції катастру ріжниця. Але доси не міг я сего зробити, бо помимо найбільших заходів годі було роздобути певних до того даних. Аж ось дістав я посередно від п. бр. Мустаци — (котрому складаю тут за се подяку) — виказ податків, який платили поодинокі буковинські повіти в р. 1880-ім, і тепер можу на підставі сих даних мої попередні розвідки доповнити.

Податку ґрунтового платила Буковина після повітів податкових:

П о в і т	в р. 1880		в р. 1895	
	зр.	кр.	зр.	кр.
Черновецький м.	8.975	77	9.554	92
Черновецький с.	27.273	20	47.544	62
Ґураґуморський	11.851	86	14.319	05
Кімполунський	36.281	50	25.171	85
Кіцманський	29.239	79	47.183	61
Радовецький	35.942	91	46.605	35
Садаґурський	33.995	44	49.305	37
Серетський	30.236	25	39.463	54
Сольський	11.198	34	10.192	37
Станівський	9.932	47	12.838	14
Сторожинецький	22.112	26	27.928	30
Сучавський	31.273	62	58.605	42
Вижницький з Путилівським	32.169	19	31.778	22
Заставнецький	39.410	85	66.166	64
Всі повіти разом	359.895	45	486.657	40

Коли розрахувати все те на процента від 100, то покаже ся се ще в лїшнім світлі. І так на

повіт	із кожних 100 ha оподаткованої землі припад.	із кожних 100 ар. оплачуваного податку ґрунтового припадало	
		в р. 1880-ім	в р. 1895-ім
Черновецький мійський	0.514 ha	2 зр. 53 кр.	1 зр. 96 кр.
Черновецький сільський	4.408 „	7 „ 58 „	9 „ 77 „
Ґураґуморський	4.108 „	3 „ 29 „	2 „ 94 „
Кімполунський	22.775 „	10 „ 08 „	5 „ 17 „
Кіцманський	3.231 „	8 „ 09 „	9 „ 69 „
Радовецький	17.553 „	9 „ 98 „	9 „ 57 „
Садаґурський	4.305 „	9 „ 42 „	10 „ 13 „
Серетський	4.891 „	8 „ 40 „	8 „ 11 „
Сольський	2.864 „	3 „ 11 „	2 „ 11 „
Станівський	2.032 „	2 „ 76 „	2 „ 63 „
Сторожинецький	8.954 „	6 „ 14 „	5 „ 75 „
Сучавський	5.364 „	8 „ 69 „	12 „ 04 „
Вижницький з Путилівск. *)	14.371 „	8 „ 98 „	6 „ 53 „
Заставнецький	4.630 „	10 „ 95 „	13 „ 60 „

Порівнявши всі ті числа з ріжних лїт з собою, бачимо 1), що при регуляції катастру ґрунтового в р. 1881-ім підвищено податок ґрунтовий на Буковині о 126.761 зр. 95 кр. т. зн. о 35.216%!

Тото підвишене податку ґрунтового для цілого краю *зовсім нерівномірно* відбуло ся на поодиноких повітах, бо

*) Вижницький і Путилівський повіт беремо разом, бо в 1880-ім р. тоті повіти податкові не були ще розділені.
Суму оподаткованої землі кладемо 1,014.693.8627 ha, т. зн. тоту землю, яка була в 1895-ім р. В р. 1880-ім було трохи менше оподаткованої землі, але ріжниця межі тим роком а 1895-ім не дуже значна.

в повіті	+ підвищено - знижено		о який %?
	зр.	кр.	
Черновецький м.	+ 579	15	+ 6.452.. %
Черновецький с.	+ 20.271	42	+ 74.327.. „
Ґураґуморський	+ 2.467	19	+ 21.650.. „
Кімполунський	- 11.109	65	- 32.274.. „
Кіцманський	+ 17.943	82	+ 61.367.. „
Радовецький	+ 10.662	44	+ 29.664.. „
Садаґурський	+ 15.309	93	+ 45.035.. „
Серетський	+ 9.227	29	+ 30.517.. „
Сольський	- 1.005	97	- 8.983.. „
Станівський	+ 2.905	67	+ 29.254.. „
Сторожинецький	+ 5.816	04	+ 26.302.. „
Сучавський	+ 27.331	80	+ 87.395.. „
Вижницький з Путилівським	- 390	97	- 1.215.. „
Заставнецький	+ 26.755	79	+ 67.888.. %

Ми бачимо отже, що помимо того, що підвищено суму податкову для цілого краю, і то о більше як третину (35.216%) доси оплачуваного податку, у трох повітах зовсім не підвищено, ба навіть, як *Кімполунський*, *значно знижено податок*, а в декотрих повітах, як в Сучавському, Черновецькому, Заставнецькому, Кіцманському і Садаґурському підвищено аж занадто багато, бо о 87%, 74%, 67%, 61% і 45%!

По 2) ми бачимо, що повіти Черновецький мійський, Ґураґуморський, Кімполунський, Радовецький, Серетський, Сольський, Станівський, Сторожинецький і Вижницький з Путилівським причиняють ся тепер в *меншій* пропорції до податку ґрунтового ніж в р. 1880-ім; а повіти Черновецький сільський, Кіцманський, Садаґурський, Сучавський і Заставнецький причиняють ся тепер до оплачуваня того податку в *далеко вишій* пропорції ніж було перше, що отже *надвишка податкова по регуляції катастру ґрунтового завалила ся цілим своїм тягарем головно на тоті повіти.*

Наша антольоґія.

Що мені?

Сонце світить, усміхнеть ся
Не мені,
Май зелений розіветь ся
Не мені; —

Овочі аж золотаві
Не мені.
І лани золотоплаві
Не мені. —

Тільки вітер лютий, холод —
То мені;
Тільки горе, нужда, голод —
То мені.

Грицько Василюк.

З Борнса.

I.

Чим гарнійше вона, чим ніжнійше
На високім пишаєсь стеблі, —
Тим і бурею-вітром сильнійше
Гне ледею долів до землі.

Чим любійше дзвенять раннім світлом
Ген під небом пташини пісні, —
Тим певнійше під неба блакитом
Острить яструб кігті вже грізні.

І чим висша є ціль на приміті, —
Тим прикрійший до неї все путь;
Всі найбільшій щастя на світлі
Все найбільшее горе несуть.

II.

Кругом лягла
Осінна мгла
На ліс, поля, луги;
Потоки гір

Мов на упір
Вдаряють в береги.

Кругом лягли
Тумани мгли
І вихор заревів;
Мені туман
І гураган
Милійші ясних днів.

Час непогод
І повінь вод —
Души мойї рідня;
Любов хитка —
Жите листка
На вітці втягій з ния.

Та скоро світ
Минулих лїт
Не сяє в вишині,
Дай міць жита,
Щоб мирно я
Забув щасливі дні.

В. Щурат.

Тоті нові дані стверджують отже цілком докладно те, що я в попередніх своїх розвідках на підставі інших даних сказав!

Але може хто скаже, що се ще велике питання: котрий розділ податку ґрунтового можна, ба навіть треба уважати справедливим? Чи той, який був перед регуляцією катастру ґрунтового в р. 1838—1880, чи той, що настав по регуляції катастру, по 1881-ім році? На се ось моя відповідь: Хто хоть трохи знає наш край, той мусить признати, що податок ґрунтовий перед регуляцією катастру ґрунтового був на Буковині справедливийше розложений, ніж тепер, і що регуляція катастру стала для деяких повітів не регуляцією, а кривдою.

Чи приглядати ся нашому катастрови ґрунтовому з того боку, як ми се перше робили, чи з того, з якого ми его тепер розбираємо, завсїгда виходить одно і те саме, що при регуляції покривдено повіти: Черновецький сїльський, Кіцманський, Садагурський, Сучавський і Заставняцький, а та кривда виїшла на користь головно Кімполунському повітови, або скажім ще виразнійше: покривдено повіти рільничі на користь повітів лієнєстих.

Чому-ж ми мусимо так думати? — Тому, бо всі можливі зіставлення статистичних даних на се вказують. Особливо ж отсе порівняння теперішнього катастру з давнішим, які ми подаєм сьогодні, дуже багато і ясно говорять.

Давний катастер укладали урядники адміністративні — у них ми скорше можемо припускати безінтересовність, ніж у славетних заступників нашої автономії, котрі як у багато інших рїчах не знають пардону а лиш інтерес тих, котрих вони саме заступають, так і при уложеню катастру ґрунтового в р. 1881-ім переважили важку на свій бік.

Се все ми вже в попередніх наших статях доказали, а тепер маєм ще і тото вдоволене, що і нові дані стверджують наші попередні домаганя. Побачимо, оскільки тоті наші оправдані домаганя будуть узгляднені тепер при ревізії катастру ґрунтового, при котрій по мысли уставу мають усунути ся разячі нерівномірности в розложеню податків.

Тому то ми отсе і попередні наші уваги в тій справі сьміємо предложити під розвагу тих мужів, що тепер покликані перевести ревізію катастру ґрунтового. Ми жадаємо справедливости а більше нічого. Очевидна кривда рільничих повітів спонукала мене промовити в сій важній краєвій справі своє слово і виявити свою думку. Се — а більше нічого — було у мене на умі. Дякую я не відповідав і тепер не відповідати му на послїдні напасти Buk. Post против мене, бо ніхто чей не буде вимагати від мене, аби я борикав ся з чоловіком, котрий замієць обговорювати саму річ і бороти ся зо мною в отвертїм полі, скривши ся за анонім кидает за плота на мене всякі особисті зневаги і воює крутарством. Хто, аби нібито побороти свого противника, хапас ся аж такого способу, що старає ся его перед другими осьмішити і грубими словами зневажати, той сам себе поборов. В недостатку річевих аргументів прикриває він свою неміч негідними напастями на особу, думаючи, що тим і ріжними крутарствами осягне все таки якийсь успіх, але дарма. Правда остане правдою.

Ми старали ся щиро прислужити ся в сій важній хвилі покривдженням повітам і покривдженням громадам, подали їм багато материялу, на підставі котрого можуть вони сьміло домагати ся від комісії краєвої для ревізії катастру ґрунтового усуненя їх кривди. Чи громади і повіти з сего скористали або скористають, се вже иньша річ. Що було в нашої силі, ми зробили, ми старали ся тим сповнити наш обовязок заступника народного. Інтелїгенцію нашу по селах ще раз взиваємо, щоб допильнувала, аби покривдені громади унімули ся о своє право. Ще не за пізно.

Др. Ст. Смал-Стоцький.

Чия кривда?

II.

Дальша кривда волоска, на яку скажуть ся „Gazeta Bucovinei“, то розширене шкїл. В

тій цілі подає румунізаторський орган сше шкїл, котрі розширено тогїд, між котрими є 14 руских, 4 волоскі, а 1 руско-волоска. Се зіставлене було-б дуже хитре, наколи-б не було-так дурне; бо що припадково в тім році розширено більше руских шкїл, не доказує кривду волоску, а противно руску, котру залагоджено по части сїм разом на папери, бо зі всіх 14 розширень виконано тільки 5, а то: в Кліводинї, Рускім Банилові, Лашківцї, Ваєнлеві і Юрківцях, розширене-ж прочих 9 шкїл, а то: в Станівцях Горішних, Ренужинцях, Ширівцях Горішних, Жучї Старїй, Рогїзні, Горошівцях, Глинїцї, Васловїцях і Вікні має аж сего року увійти по части в жите. „G. B.“ замовчує, кілько шкїл волоских розширено тогїд в дійсности, та й те, що пр. с. р. розширено школи волоскі, а то в Ботушанї (1 на 3-кл.), в Пертештах Долїшних (2 на 3-кл.), а в Горішних (2 на 3-кл.), в Валисаї (1 на 2-кл.), в Сторожинцях (4 на 6-кл.), в Йорданештах (1 на 3-кл.), крім того засновано філіяльні школи в Сторожинцях і Йорданештах, отже разом 8 волоских шкїл, а лиш 2 рускі в Товтрах і Карачевї, тай то обї лиш на папери. Із сего видно, що розширюване йде неоднаково, бо припадково, без плану.

За те видко, чия кривда що-до числа клас із сїдуючого зіставленя:

В році 1894/5 було в Буковинї шкїл:

Після клас:	волоских	волоско-німецьких	руских	руско-німецьких
1-класових	71	8	88	2
2-класових	19	6	27	2
3-класових	9	2	4	3
4-класових	5	8	3	3
Разом	104	24	122	10
Всїх клас:	156	58	168	27
	214		195	

Подїливши число клас через число душ волоских, а взглядно руских, припадає одна класа шкїльна на 973 Волохів, а знов на 1376 Русинів.

Чия-ж тут кривда, панове румунізатори? Сї цифри говорять яснійше, як ваші про припадкові розширення з р. 1895.

Трета кривда волоска має бути після „G. B.“ розділене запомог для тих учителїв, що вчащають до курсу ручних вправ. „G. B.“ каже, що с. р. дано запомоги 4 Русинам, а лиш одному Волохови, а забуває, що тогїд дано єї 3 Волохам: Млешницї, Церанови і Цурканови, а ні-одному Русинови; отже виходить, що в 2 роках дістали запомогу 4 Волохи і 4 Русини. „Диви рівномірність“, кличе з емоцією „G. B.“ — „Дивись, дивись!“ скажемо й ми; бо справді рівномірно їх розділено, хоч додати мусимо, що єї запомоги після нашої інформації, дає кр. рада на сесїї вїм того гїдним, що о неї просять; коли-ж учителям-Волохам не хотїло ся с. р. просити о неї, чия в тім вина? Мабуть їх самих,

МОЇ ПРОХОДИ.

В Лугах.

В Лугах над Солотвинською Бистрицею, в тих любих Лугах, де носить ся — дунає „геї руб!“ — там росте трава для цїсарских коний.

Я туди часто ходжу на розмову з Ангелом Мелянхолї.

* * *

На Бистрици долї водою пустилась тихесенько рожева, легка філя: там за Карпатами палила стара матуся на вечеру для грізного царя горячого лїтного дня.

Я підняв ся. Ішов домів з китичкою незабудьок, але не збогачений ні одною думкою: ниїшний день я кинув на дно Бистриці.

Та довелось менї погорячити ся. Я чув якїсь крики та пукав їх мимо уха; тепер побачив, що сторож трави для цїсарских коний передав міському поліцаєви дївку — бїдну дївку до міських арештів.

В неї була насунена на очи хустка та вона ще й відвернула ся від прохожих, стоячи на шляху перед мостом. Бїля неї кидав ся на всі боки бундючний поліцай, а сторож стояв на невідомій території, на межі між лугами й придорожним шляхом.

— Як стоїш! кричав поліцай, га? Як звеш ся, мостердзею! Відки ти? Не чуєш, що питаю?

— З Пасїчної.

— І не пішло-б то, вважаєте, на службу! — вмїшав ся сторож. — От, дранте!

— Я була...

— Слухай, що я повідаю! Крике дунер... мостердзею!... — гукав поліцай і згїрдливо споглядав понад голову сторожа сїдом за клубами диму з довгої люльки.

— Толочить траву для цїсарских коний, — жалувал ся знов сторож.

Але поліцай не переставав маловажати его і з високої шоси глядїв на него згорда, взявшись ще попід боки. А я знав его і він мене знав. Колись я лишив его в гімназї шкїльним сторожем, та видко, директор прогнав его помимо его урядової поваги, як много інших сторожїв.

— Ви тут вольности заживаєте? — привитав мене бувший сторож гімназїяльний по давньому, чежно. — По менї вже третий настав, — додав якось тихшим голосом, мабуть, щоб не почув сторож. Та зараз-же й зробив таку урядову міну і так захмурился, що той не знав, чи вперти ся в кут, чи в двері, а менї стало омїно, що я звитав ся з ним. Тож я просто з моста і сказав ему, щоб пустив на волю свого вазня, а сам пустив ся через міст до міста.

— Ага! — злобно сказав через плече по-

ліцай. — На що-ж нас тут держать! — Він крикнув мов зранений ножем і стукнув по бляшанім півмісяці, на котрім стояв виписаний поліцейський номер 43.

— То не моя трава і не ваша, але для цїсарских коний, — повтаряв своє сторож, а поліцай з гробовим сьміхом спитав лиц, що менї до того. — Потрїбна вам, га? — і він обернувся на запятку, та потім подивившись на мене безлично, скинув очима на свого вазня і прижмурился.

Я пересадив рївчак і мерщїю поскочив за лози. Поки я сховав ся від них, сьміяв ся з великого дотепу один лиш поліцай; сторож стримав ся від сьміху, — може дятого, що від часу до часу брав від мене на пиво, позволяючи менї за те толочити траву цїсарских коний проходами та лежанкою. Та скоро лиш сховали мене від „урядникїв“ мої зелені лугові други, я почув сьміх обох драбїв, на яких не варта було й поглянути, не то говорити з ними.

— Я гадав, — говорив сторож серед реготу поліцаєви, що по таким „intermezzo“ не мїг вже вдержати давнїшої, холодної поваги, — я гадав, що се той сам надходить; був би знов щось придумав. Але тамтой вишїй, з вусами... Ходить тут до купелї що днини і все щось цїкавого встругне. А нинї „філот“ кличе мене, пе-

хбила що після „Г. В.“ мала-б шк. рада натручуватись з нею Волохам.

„Г. В.“ коле далі в очи, що в повітовім містечку Кіцмани є вже 6-класова школа, а волоскої нема. Котре, вважається, повітове містечко не має 6-кл. школи? Серет, Радівці і Сучава мають їх вже давно по дві, Кімполунг, Сторожинці і Турагумора мають по дві школи, що доповнені або доповнюються на 6-клас. Скажуть може, що се не чисто волоскі, а мішані школи; а хто-ж Волохам винен, що не мають ні одного містечка повітового чисто волоского!?

Отсе доказали ми, чия кривда, волоска чи руска в шкільництві буковинськ. Відповіли ми на закиди що-до протегування Русинів в некористь Волохів і доказали як раз противне. Поручаємо залагоджене сих кривд ц. к. властям шкільним і нашим ви. послам.

На кінець скажемо ще слово. „Г. В.“ звалоє вину за сі кривди волоскі на п. інсп. Поповича. Доказавши цілковиту безвідставність румунізаторських жалів, злишні і всяка оборона п. інсп. Поповича, він є і так не потребує. За те мусимо вказати на сьмішність, ба безглузде ворогів, що закидують п. інсп. Поповичови его дбалість о руске шкільництво, котре найвищою власттю шкільною повірено его опіці. Сей закид румунізаторський найкрасше признане, що п. інсп. Попович винює совістно свій обов'язок. Вам, панове румунізатори, до руского шкільництва засі, а коли маєте які жалі, то горайте на тих, що мають дбати о ваші школи, ви їх маєте в раді шкільній безправно і з покривдженем Русинів аж 5, тих і чіпайтеся! Але вам не добро волоских шкільн на думці, а знівечене руских, тому й рвете під тими, що стоять на сторожі руского шкільництва, та даремні ваші заходи, ваші підлі заміри знає вже, Богу дякувати, рад, знає весь сьвіт і не противить ся вам вже ніхто.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 3-го вересня 1896.

Архикнягиня Стефанія має на довгий час прибути в половині сего місяця до Галичини, аби загостити у родини гр. Потоцького в Ланцуті.

Іменоване. Др. Альвін Кайлер, будівничий асистент при червоцкій дирекції пошти, іменованій комісарем в міністерстві торговлі.

Комбінації „Дбла“ підчас спеки. „Дбло“ в ч. 187 подає в новинках, що підчас побуту цесаря в Галичині має бути гр. Ст. Бадені іменованій наслідником кн. Санґушка, се-б то намісником, а маршалком кр. має зістати гр.

редає онтую, та каже взяти єї. Ще й дає шістку на пиво.

Я дуже озлив ся; чи-ж не було чим? Без розваги спішив я на місце купелі; здає ся, в тій цілі, щоб побачити его „філота“. Хоч яку певність мав я застати его там і пізнати? Та й що я, впрочім, мав сказати ему? Так, так, відповідав я зараз на се питане, — що сказати? А він як забавив ся! А я не набрав ся сорому через него?! І те роздумуючи, я почув на бічній стежці сьміх і розмову. Знову сьміх...

— — — стоїть. Іди проч, кажу. От тобі на цукорки і гон єї в морду. Видажу: йде стірож. Ану, казав я єї арештувати; ще й дурному поспінаці дав шістку на пиво...

Тільки й зачув я. Що хвилька панок переривав своє оповідане глумим, спазматичним сьміхом; хтось другий помагав ему.

Я відхилив один корчик і третій і пятій, та став на другій стежці. Але заки дівнав їх на закруті, один з них засьпівав: „Реве та стогне Дійшр широкий...“

Они стояли вже над самою рікою, а я слухав чудового сьпіву, що зворушив мене, вчарував, прискорив удари живчика і нагнав сльози на очи.

Панич знову заговорив щось і знову оба сьміяли ся, поки мене не побачили. Тоді я пе-

Стадніцкий з Крисович; що єпископом в Перемишлі має зістати напевно єп. Куіловский, а станіславським мітрат Чехович; що настоятелі о. Василиянина Шентицького предкладали ему єпископство і т. д. Можемо на основі певних інформацій заявити, що на веім тим нема ані слова правди, а все звичайна газетна комбінація.

Директором гімназії в Самборі іменованій профессор др. Франц Томашевский з Кракова.

Іменоване учителів на Буковині. Краєва рада шкільна уповажила повітові ради шкільні іменовувати провізоричними учителями взглядно учительками цілий ряд кандидатів. Призначені суть: в червоцк. замськ. повіті: Марія Митрофанович до Волоки, Марія Янушевська до Шубранця, Олена Венгліньська до Чорнавки, Кароліна Сухонос до Камени, Іля Клим до Нових Мамаївців, Євгенія Ярошинська, Денис Руснак і Йосафат Пачак до Раранча, Петронеля Зарицька до Рогізни, Теофіл Порембский до Кічери, Зеновія Янович і Николай Неделко до Топорівців, Олена Тімко до Боян, Євгенія Буцко до Добринівців, Рахель Шнайдер в Нової Жучки і Йоанна Островська до Ленківців. В турагуморськ. повіті: Іля Тевтул до Качики. В кімполунгськ. повіті: Николай Іваницкий до Руснебула. В кіцманськ. повіті: Іля Храпко до Кіцмана, Григорій Мартинюк до Шипківців. В серетськ. повіті: Оттіло Ельгольці Амаля Досталя до Глібоки. В торожинськ. повіті: Аглая Мітїч до Волоського Банилова, Александер Штробель до Бобівців, Олена Руденьська до Глинці, Михайло Іліка до Старих Брошківців, Петро Попович до Красної, Іоан до Карапчева, Євгеній Козак до Драчинців, Йосиф Бендак до Давиден-Зруб. У вижницьк. повіті: Сара Бухгольц до Сторонця-Путилова, Денис Цурканович до Слободзії-Банилова, Стефан Зотта до Бергомету, Дмитро Томоруг до Сергіїв. Зузанна Гродецька до Іспаса, Марія Петрик до Карапчева, Матильда Мемлівер до Вашківців, Николай Бендак до Шипота, Николай Буйницький до Конятина, а Гіттель Барон до Вижниць.

„Câteva cuvinte despre folosul limbii românești“. (Кілька слів о користі волоскої мови.) Так називає ся памфлет румунізаторський, в котрім безіменний автор обезпечає в найогиднійший спосіб руский нарід, руску мову і все, що руске. Брошурка вийшла в якійсь тайній друкарні паномунської ліги без означення місяця і часу. Вчора наспіло по кілька примірників під адресами совашеників, особливо в руских громадах, разом з друкованою карткою, в котрій просить ся, щоби ті памфлети роздаровували межі нарід. Почта надає нечетельна, марки-ж угорські, але автор буковинський румунізатор, бо говорить о бук. відносинах. Звертаємо увагу раду і суду на сей під румунізаторської музи, а веіх щирих Русинів на провінції просимо умильно, розвіда-

ресьвідчив ся, що „філот“ і сьнівак є одна особа, бо другого панка я знав лично. Він просив мене купати ся з ними.

Я не хотів; мені кожний звук струг у горлі і розривав его; я говорив вривані слова і не до речі, хотів поганьбити обох і не поганьбив; ще й сам, може, зганьбив ся. Бо до того всего мій знакомий представив мене своему товаришеви. Ах, і я привяв простягнуену до мене руку! ту саму руку, що ще перед хвилею лишила сліди пяти пальців на лиці тамтої... І той панок взяв від мене китичку незабудьок.

Я чим скорше втік від них. Ішов прибитий. Хотів вертати до них і сказати: плюньте мені в очи! Я зневажав себе, видумував на себе нові лайки, бо я бачив свою похибку. Я без сумніву — чоловік без цивільної відваги, бо я мав намір поганьбити збитошників, а утиснув їм руки. Ні, ні! я знав добре, що се не самі звуки пісні так розстроїли мене; я знаю себе: я не маю цивільної відваги.

Знаю щось більше: я й тепер постунив би з ними так само...

Денис Лукіянович.

тись і подати нам імена тих, що будуть розповсюднювати сей памфлет, щоб ми могли напінтувати їх публично. Надіємо ся також, що ц. к. прокуратура, помімо п. Прідія, підніме сейчас законні міри в інтересі публичного спокою.

В станіславській гімназії було з кінцем минушого шкільного року 520 учеників. З них було: 213 рим. кат., 145 грек. кат., 4 вір. кат. і 158 жидів; після народности було 374 Поляків, 142 Русинів, 3 Німці і 1 Чех. На виклади рускої мови ходило 157 учеників. В читальни для молодіжи є 776 творів в польській, 312 в рускій і 346 в німецькій мові.

Австрійська рада державна має — як довідує ся віденська Presse — бути скликана при кінці вересня або з початком жовтня с. р. Остаточний термін скликання ради державної ще не постановлений.

Зміна залоги. По маневрах має 30-ий полк піхоти перенести ся зі Львова до Тернополя, а 55-ий полк перенесе ся з Тернополя до Львова.

До 1-ої класи рускої школи взірцевої при семінарії учит. в Самборі вписало ся 26 учеників. Катехит Імитрик і прокуратор Стебельский вписали своїх синів до польських шкіль!

Курс для податкових урядників отворила галицька фінансова дирекція від 1-го с. м. почавши на 6 тижнів, щоби познакомити податкових урядників точнійше з виміром правних належностей. Всего отворено два курси, у Львові і Кракові.

Страшна сцена. В нашій місті остало ся мале число воєків, котрим однак немило, що не пішли на маневри. Тож устроюють собі тут нічні сцени, аби не забути уживає зброї. Вночі з вівторка на середу фрайтер Фльореску хотів спробувати свій багнет і нападав ним на переходячих людей. Очевидно червоцк. поліції не видко було. Коло каварні Грінберга побачив воєвничий фрайтер касперку Ізабелю Горват, напав на неї і розтяв їй багнетом ніс, так що она впадала безпритомна. Вкінці надійшла поліція і арештувала его, а опісля відставлено Фльореску на одвах.

Поважний вік 102-гі роковини уродни обходив минувшої п'ятниці в Берліні майстер шевський Кароль Прайцлер, ще повний сил і сьвіжий на умі. Прайцлер, найстарший мешканець Берліна, одержав в той день від цесаря Вільгельма письмо, в котрім яко почесний дар переслав ему монарх значну грошеву суму. Перед двома літами, коли старий швець обходив сотні роковини уродни, дарував ему цесар свій портрет. В часі сегорічного торжества стояв той портрет прикрашений цв'їтами на великім столі, на котрім зложено подарунки, надіслані Прайцлерови з різних сторін. Старушок був в знаменитій настрою, попивав вино і пиво, та оповідав різні пригоди з свого життя. Між иньшими сказав, що ще перед кількома літами хотів другий раз женити ся, але остаточно розрадив ся. Між гістьми, що прибули до Прайцлера на торжество, була і давня его приятелька, 91-літна старушка Марія Блімке.

Померли: о. Михайло Кишакевич, гр. кат. парох в Пискоровичах, ярославського деканату, в 74-ім році життя, а 43-ім сьвященства; — в Остриці на Буковині о. Юрій Андроник, гр. пр. парох, в 74-ім році життя.

Телеграми „Буковини“.

3 дня 3-го вересня 1896 року.

Будапешт. На сьогоднішнім засіданю угорського сойму предложив міністер фінансів державний бюджет на 1897 р. Веіх видатків разом виказує бюджет 475,238.670 зр., а веіх доходів 475,326.305; отже надвишка виносить 37.635 зр., т. є. о 66.410 зр. більше, як попередного року. При зіставленю рахунків обчислено веі звичайні доходи на 465,191.881 зр., а видатки на 441,275.181 зр., отже надвишка виносить 23,916.700 зр.

Берлин. Програма подорожи царської пари не змінена. Царська пара приїде в п'ятницю до Вроцлава і побуде там до 8-го вересня.

Париж. Егіаго доносить, що угорський президент міністрів бар. Банфі заявив его кореспондентови, що задля Крети не приїде до війни, бо всі держави, навіть і Росія, бажають мира. Румунія ще не приступила до тридержавного союзу, але вже близька тому.

Царгород. Сюди прибув один французський торпедовий корабель яко другий стаційний корабель. Положене троха поїшило ся; порядок привернений; кущі отворяють знов склени.

Софія. Князь Фердинанд поєднав ся за порадою родини своєї жени з міністром війни Петровом і згодив ся на всі его жаданя. Непорозуміння між князем а Петровом повстали задля прикрої справи офіцерської, в котрій они стали на цілком противних собі становищах. Коли князь вернув з Карлсбаду, скликав зараз таки міністерску раду і предложив їй спис авансу, котрою іменує ся Бендерова і Груєва, що тепер є в російській службі, генералами. Петров не хотів того спису підписати, а коли князь ему се приказав, відповів: Коли князь не встидає ся іменувати Бендерова і Груєва генералами, то я встидаю ся бути з такими людьми на однім папери написаний. Кію собі з генеральських відзнак і не приложу своєї руки до продажі нашої армії.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна клініка операційна)
Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО
 емерит. оператора ц. к. хірург. клініки університетскої
Білярота-Гуссенбавера у Відні
 знаходить ся
 в Чернівцях, улица Мецгера ч. 25.
 В справі приймає хорих і інших інформацій
 треба удавати ся до управителя приватної клініки **Д-ра Квятковського** в Чернівцях, улица ратушева (дім Вішоффера.) (33—100)

Для школярів!

Товариство „Просвіта“ при зближаючих ся ієнітах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радю шкільною на премії для учеників, красно оправлені а позолоченими берегами, можна купити в канцелярії товариства у Львові в ринку ч. 10, по сльдууючій ціні:

Розкази про сили природи 20 кр., Оповіданя о житю сьв. Бориса і Гліба 20 кр., Повістки для дїтїй 27 кр., Сестра 15 кр., Байки 22 кр., Історія Руси ч. I. 25 кр., Історія Руси ч. II. 23 кр., Лен і конопля 24 кр., Рогата худоба 45 кр., Про живопись і лієи 20 кр., Венямин Франклін 16 кр., На досвітках 22 кр., Серед ледового моря 25 кр., Житє сьв. великомученика і лікаря Пантелеймона 20 кр., Дрібна птиця господарска, а великі гроші 20 кр., Відкрите Америки 22 кр., Зьвірята шкідні і пожиточні 42 кр., Перекотиполе, повістка, 18 кр., Кирило і Методій 22 кр.

Молитвенник народний (в звичайній оправі) 20 кр., в лучшій оправі: а) хребет полотняний і золочений хрест з переду 25 кр., б) ціла оправа полотняна, береги золочені і золочений хрест з переду 35 кр.

Молитвенник народний великий по ціні 90 кр., 1-10, 1-30, 1-60, 1-80 зр.

В рускім товаристві педагогічнім, улица академічна ч. 8, у Львові, можна також дістати на премії для учеників сльдууючі виданя:

Образкові виданя. Зьвіринець 10 кр., Гостинець 10 кр., Забавки 10 кр., Менажерія 10 кр., Робінзон 40 кр., Квіточка 20 кр., Віночок 20 кр., Кобзар Тараса Шевченка 20 кр., Гете-Франко: Ліє Микита 50 кр., Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр.

Виданя без образків. Читанка ч. I, II, III, IV, оправні 20 кр., без опр. 10 кр., Визанка желань 10 кр., Хемія Руское 40 кр., Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 по 2 зр., Дзвінок на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894 по 4 зр., Ів. Левіцький: Поналіє. Різдвяні сцени 10 кр., Вол. Шухевича: Записки школяра 20 кр., О. Нижанковскій: Батько і мати, двосльїв для дїтїй з фортепяном, 10 кр., Леонїда Глібова: Байки 5 кр., В. Чайченка: Олеся; Козар; Гринько по 5 кр., Дума про княгиню Кобзаря 5 кр., Діпровой Чайки: Казка про сонце та его сина; Писанка по 5 кр., М. Лисенко: Тече вода з-під явора. Двосльїв з фортепяном, 10 кр., Мапа етнографічна Руси-України 20 кр., Гордїєнко: Картагїнці і Римляни 20 кр., Юлій Верне: Подорож довкола землі 60 кр., Барановскій Приписи до ієнітів 20 кр., Молитвенник народний, в полотно оправлений, 20 кр., д-ра Л. Кельєра: Коротка ієсторія педагогії 60 кр.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Виданя „Буковини“.

Царівна. Повість Ольги Кобилянської, сторін 424, 8°, ціна 1 зр. 50 кр., з пересилкою 1 зр. 70 кр.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїна, сторін 110, вісімки, ціна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, ціна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ всі три книжкї коштують лише 1 зр. 70 кр. разом з пересилкою.

Поручаємо гостинницю Метрополь Лерхенфельда в Чернівцях при улиці Ратушевої.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

ПОВИМНА НАХОДИТИ СЯ

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспїшні	особові	мішані		поспїшні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломїї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломїї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яє, Сучави, Глібоки	329	912	1090 523	До Глібоки, Сучави, Яє, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиць, Садаґури			1113 950	До Садаґури, Новоселиць			430 621
до Львова				зі Львова			
З Відня, Кракова	130 510	655	930 955	До Кракова і Відня	250 1100	440	955 645
З Букарешту, Сучави, Чернівців, Станїславова	955	613	728 201	„ Підволочиск	211 600	930	1045
З Підволочиск	230 1005	805	510	„ „ з Підзамча	225 614	948	1112
З „ на Підзамче	218 950	742	445	„ Чернівців, Сучави, Яє, Букарешту	610	1025	245 1015
Зі Стрия		1210	8 150	„ Стрия		522	935 722
З Белзця		800	545	„ Белзця		915	705
Зі Скольного і Стрия		1010		„ Скольного і Стрия			305
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)		845		„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	840		

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейский час різнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівськїм годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькїм 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає **Др. Василь Дутчан.**

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

